Prima instanță: Judecătoria Cahul sediul Central
Judecător V. Curicheru
Dosarul nr. 1 – 22168481 – 05 – 21rji – 05072023

CURTEA DE APEL CAHUL

D E C I Z I E
În numele Legii

12 octombrie 2023 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Cahul
Având în componența sa:
Președintele ședinței, judecător **Galina Vavrin**
Judecătorii **Ion Dănăilă, Natalia Bondarenco**
Cu participarea:
Avocatului Oleg Gorlenco
Interpretului Aliona Roman

A judecat în ședință de judecată deschisă în ordine de recurs cauza la plângerea condamnatului Raiu Ahmed împotriva Instituțiilor Penitenciare din R. Moldova cu privire la condițiile de detenție,

la recursul administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 iunie 2023.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Analizând argumentele de fapt și de drept invocate în cererea de recurs, materialele administrate la dosar și a argumentelor suplimentare prezentate în ședință, Completul de judecată, –

C O N S T A T Ă :

Plângerea condamnatului:

La data de 25 august 2021 condamnatului Raiu Ahmed a înaintat în instanța de judecată plângerea împotriva Instituțiilor Penitenciare a Republicii Moldova referitoare la condițiile de detenție.

Argumentele plângerii:

În motivarea plângerii, condamnatul a invocat pretenții față de condițiile de detenție în Penitenciarul nr.5 Cahul și Penitenciarul nr.13 Chișinău care contravin art. 3 CEDO. Susține că a fost deținut în celule supraaglomerate, în care umiditatea aerului este ridicată, este mucegai, lipsește sistemul de ventilare. În celule sunt prezente insecte parazitare, există riscul îmbolnăvirii de tuberculoză, hrana necomestibilă și apa nu este potabilă. În celule lipsesc cabinele de duș, iar baia se face odată în săptămână. Lipsesc locuri special amenajate pentru uscarea hainelor, sau pentru fumat. Asistența medicală necorespunzătoare. Asistența medicală nu se oferă în condiții de confidențialitate. În celule persistă un miros insuportabil din cauza veceului. Solicită constatarea deținerii sale în condiții contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5 Cahul din data de 05.10.2021 – până în prezent.

Încheierea instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 iunie 2023 s-a admis plângerea condamnatului Raiu Ahmed.

S-a constatat deținerea lui Raiu Ahmed în condiții contrare art.3 CEDO în calitate de condamnat: - în Penitenciarul nr.13 Chișinău pentru perioada 05.10.2021-10.10.2021, 10.01.2022- 23.01.2022, 23.05.2022-20.07.2022, ceea ce constituie 79 zile, și - în Penitenciarul nr.5 Cahul pentru perioada 11.10.2021-09.01.2022, 24.01.2022- 22.05.2022, 21.07.2022-14.06.2023, ceea ce constituie 539 zile, iar în total 618 zile.

S-a redus pedeapsa neexecutată a lui Raiu Ahmed pentru condiții precare de detenție în calitate de condamnat în Penitenciarul nr.5 Cahul, și Penitenciarul nr.13 Chișinău, calculând 2 zile de reducere pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel încât termenul pedepsei stabilite lui Raiu Ahmed prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 05.06.2019, a fost redus cu 122 zile, din termenul pedepsei neexecutate.

Recursul Penitenciarului nr. 5 Cahul:

Legalitatea încheierii judecătorului de instrucție a fost contestată cu ***recurs la 14 iunie 2023 de către administrația Penitenciarul nr. 5 Cahul***, în care solicită casarea încheierii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a plângerii condamnatului *Raiu Ahmed* privind aplicarea art. 473^4 și art. 385 alin.(5) CPP.

Argumentele recursului:

În argumentarea recursului s-a indicat că, pretențiile condamnatului față de instituția penitenciară au un caracter pur formal, nefiind probate de careva probe.

Plângerea nu întrunește condițiile prevăzute de normele procesuale, or condamnatul nu a solicitat înlăturarea condițiilor materiale contestate.

Instanța de fond nu a ținut cont de raportul privind evaluarea condițiilor de detenție prezentat de Penitenciarul nr.5 Cahul prin care au fost combătute toate pretențiile petentului și în care au fost indicate condițiile de detenție în care a fost deținut condamnatul, cât și copiile materialelor anexate și pozele celulelor în care acesta a fost deținut, care demonstrează că celulele în care s-a deținut condamnatul, corespund condițiilor de detenție și sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim. Pe perioada toamnă-iarnă temperatura aerului în spațiile de locuit nu este mai mică de 18° C. Iluminarea în celulele date este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor, cât și artificial prin intermediul instalațiilor electrice dotate cu becuri puterea căruia este de 100 W, celulele sunt amenajate cu prize. Aerisirea în celule este asigurată prin intermediul geamurilor, ușilor intrării în celulă, cât și instalațiilor de aerisire.

Cu referire la starea sanitară a încăperilor de detenție, menționează recurentul că în art. 242^1 pct. 5) și 12) din Codul de executare, sunt indicare expres obligațiunile deținuților și anume: respectarea regulilor sanitar-igienice, regulilor de igienă individuală și colectivă în camera de deținere, respectarea indicațiilor medicului, precum, menținerea curățeniei în încăperile de detenție și de serviciu, la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deșteptare și efectuarea curățeniei în camera de detenție. Mai mult decât atât, potrivit prevederilor art. 234 alin. (3) din Codul de executare, condamnatul este obligat să execute munci neremunerate. Muncile neremunerate sunt lucrările de îngrijire și amenajare a penitenciarului și a teritoriului, de îmbunătățire a condițiilor de trai și medico-sanitare de deținere.

În ședința de judecată s-a stabilit că în Penitenciarul nr. 5 Cahul se efectuează dezinsecția și deratizarea spațiilor de locuit, instanței fiindu-i prezentate copiile contractelor încheiat cu agenții economici care prestează serviciile date, cât și copiile facturilor privind prestarea serviciilor respective.

În cadrul examinării procesului de judecată s-a stabilit cu certitudine că condamnatul nu a fost deținut în condiții de supraaglomerare, fiindu-i acordat spațiul necesar conform legislației execuționale, permanent fiind deținut singur în

cameră, iar în celulele în care a fost deținut condamnatul pătrundea lumina naturală și acestea erau asigurate 24/24 ore cu lumină artificială, acestuia i-au fost eliberate soluții pentru menținerea curățeniei în celulă, celulele erau asigurate cu apăr, hrana era acordată de 3 ori pe zi, acesta are acces la bibliotecă și i-a fost acordat spațiu locativ necesar prevăzut de legislația execuțională, necătând la aceasta instanța a constatat încălcarea art. 3 CEDO în privința acestuia și a redus pedeapsa.

La admiterea plângerii instanța a luat în considerare rapoartele Ombudsmanului privind instituțiile penitenciare care au caracter general și nu se referă expres la pretențiile și speța examinată.

Consideră recurentul că judecătorul de instrucție a examinat în ansamblul formal cauza – în lipsa unei analize complete și aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, ceia ce denotă netemeinicia încheierii bazată exclusiv pe alegațiile condamnatului și concluziile formulate în rapoartele Ombudsmanului și CPT, care prezintă concluzii generale referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 5 Cahul, nu relatează situați instituției penitenciare la momentul actual, cât și în alte instituții penitenciare.

Termenul de depunere a recursului:

Conform art. 473[4] alin.(9) CPP (în vigoare la data examinării cauzei în instanța de fond), *încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 10 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond*.

Lucrările dosarului, atestă că instanța de judecată a pronunțat încheierea în ședința din 14 iunie 2023, în prezența condamnatului, și a reprezentantului Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Cererea de recurs a fost depusă de Penitenciarul nr. 05 Cahul la data de 14 iunie 2023.

Astfel, se atestă respectarea termenului pentru exercitarea căii de atac recurs de către Penitenciarul nr. 5 Cahul.

Argumentele participanților în fața instanței de recurs:

Recurentul – Administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul, prin cerere a solicitat examinarea cauzei în absența reprezentantului său, care la data și ora stabilită pentru ședință este antrenată în alte activități pe teritoriul instituției penitenciare.

Completul de judecată având în vedere prevederile art. 447 coroborat cu art. 473^3 alin.(1) CPP a dispus examinarea cauzei în absența reprezentantului Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Condamnatul Raiu Ahmed și avocatul Gorlenco Oleg în ședința instanței de recurs au pledat pentru respingerea recursului înaintat de administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Aprecierea instanței de recurs:

Audiind poziția condamnatului și a avocatului, studiind materialele dosarului, analizând încheierea contestată în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată conchide respingerea recursului înaintat de administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Potrivit art. 449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat*.

După cum rezultă din materialele cauzei, *Raiu Ahmed* este condamnat prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 05 iulie 2019 în baza ***** Cod penal, iar pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 12 ani 6 luni închisoare, în penitenciar de tip semiînchis.

Prin *decizia Curții de Apel Cahul din 14 aprilie 2023*, a fost casată parțial sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 05 iulie 2019, iar în conformitate conform cu art.473^4 alin.(4) Cod de procedură penală, s-a redus pedeapsa lui Raiu Ahmed pentru 823 zile de detenție în condiții inumane în calitate de condamnat, constatate prin Încheierea Judecătoriei Cahul din 30 noiembrie 2020, Încheierea Judecătoriei Cahul din 04 octombrie 2021, calculându-i 02 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție, ceia ce constituie 164 zile și pentru 411 zile în calitate de prevenit constate prin Încheierea Judecătoriei Cahul din 30 noiembrie 2020 calculând-i 02 zile de reducere pentru o zi de arest, ceia ce constituie 822 zile, iar *în total s-a redus lui Raiu Ahmed pedeapsă stabilită cu 986 zile*.

Condamnatul *Raiu Ahmed* pe parcursul executării pedepsei, la data de 25 august 2021 a sesizat instanța de judecată cu prezenta plângere, invocând pretenții referitor la condițiile de detenție contrare prevederilor art. 3 din CEDO pentru perioada aflării sale în Penitenciarul nr.5-Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Judecătorul de instrucție fiind investit cu examinarea plângerii condamnatului, a ajuns la concluzia admiterii acesteia, cu constatarea detenție

condamnatului *Raiu Ahmed* contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul și în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, iar drept recompensă a redus din termenul de pedeapsă 28 zile.

Verificând legalitatea încheierii contestate, Completul de judecată consideră că judecătorul de instrucție întemeiat a ajuns la concluzia de a admite plângerea condamnatului *Raiu Ahmed* și de a constata încălcarea condițiilor de detenție garantate de art. 3 din CEDO deținerea acestuia în calitate de condamnat, în ***Penitenciarul nr. 5 Cahul*** în perioada 11.10.2021-09.01.2022, 24.01.2022-22.05.2022, 21.07.2022-14.06.2023, ceea ce constituie 539 zile, și în ***Penitenciarul nr.13 Chișinău*** pentru perioada 05.10.2021-10.10.2021, 10.01.2022- 23.01.2022, 23.05.2022-20.07.2022, ceea ce constituie 79 zile, iar în total 618 zile, reducând din termenul de pedeapsă 122 zile.

Potrivit art. 469 alin.(1) pct.17^{1}) CPP, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

Conform art. 473^{2} alin.(1), (2), (3), (5) CPP, plângerea împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanța de judecată în a cărei rază teritorială se află instituția penitenciară în care se deține condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat.

Plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurilor lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea.

Condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților

fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție.

În contextul dispozițiilor citate, judecătorul de instrucție întemeiat a constatat că, plângerea condamnatului *Raiu Ahmed* referitoare la condițiile de detenție contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, este depusă cu respectarea pe deplin a cerințelor de formă și conținut și a termenului stabilit de norma legală.

Potrivit art. 473^3 alin.(2), (3) CPP (în vigoare la data examinării cauzei în instanța de fond), sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare.

Pentru examinarea plângerii, reprezentantul administrației instituției penitenciare prezintă instanței de judecată în scris, în termen de 10 zile, un raport în care răspunde la toate pretențiile invocate de condamnat sau prevenit în plângere, cu menționarea măsurilor întreprinse pentru înlăturarea condițiilor de detenție contestate, dacă asemenea măsuri au fost întreprinse. Copia raportului și a materialelor anexate la acesta se înmânează condamnatului sau, după caz, prevenitului care a depus plângerea de către reprezentantul administrației instituției penitenciare.

Iar, art. 473^4 alin.(2) CPP prevede că, la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului sau ale prevenitului, precum şi de perioada în care condamnatul sau prevenitul a fost deținut în condițiile contestate.

La depunerea prezentei plângeri, cât și în ședința de judecată, condamnatul *Raiu Ahmed* a invocat deținerea sa în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Astfel, întru executarea prevederilor art. 473[3] alin.(3) CPP, Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, au prezentat instanței de judecată un raport privitor la condițiile de detenție a condamnatului *Raiu Ahmed.*

Potrivit Raportului prezentat de administrația Penitenciarului nr.5 – Cahul nr.2/473 din 30.01.2023, Raiu Ahmed s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care 3 corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală în perioada 11.10.2021-09.01.2022, 24.01.2022-22.05.2022, 21.07.2022-14.06.2023.

Potrivit Raportului prezentat de administrația Penitenciarului nr.13 – Chișinău, Raiu Ahmed s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor izolatorului de urmărire penală în perioada 05.10.2021-11.10.2021, 10.01.2022-24.01.2022, 23.05.2022-21.07.2022.

Curtea Europeană în practica sa, inclusiv în cauzele contra Moldovei, a statuat că art. 3 CEDO consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane sau degradante, indiferent de circumstanțe și de comportamentul victimei (Mozer c. Moldovei și Rusiei, 23 februarie 2016, cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența art. 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta și starea sănătății victimei (cauza Islanda c. Regatul Unit, 18 ianuarie 1978, cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007).

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane. Ca modul și metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției și că având în vedere exigențele detenției, sănătatea și integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum și durata detenției (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005).

Drept urmare, judecătorul de instrucție, apreciind condițiile de detenție invocate de către autorul plângerii, coroborate cu poziția instituției penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, cât și prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudența Curții Europene cu referire la încălcarea art. 3 CEDO, întemeiat a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a plângerii înaintate de condamnatului *Raiu Ahmed*, constatând detenția acestuia contrară art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Analizând argumentele condamnatului *Raiu Ahmed* în coraport cu informația reflectată în raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, judecătorul de instrucție întemeiat a reținut că administrația instituțiilor penitenciare nu a probat faptul deținerii condamnatului *Raiu Ahmed* în condiții decente pe toată perioada aflării acestuia în custodia statului, care ar corespunde prevederilor legale și nu ar fi o încălcare a dispoziției art. 3 CEDO.

De asemenea nu pot fi reține ca întemeiate argumentele instituțiilor penitenciare invocate în sensul asigurării minimului necesar de condiții pentru detenția condamnatului *Raiu Ahmed* în situația în care nu au fost probate, iar minimul necesar indicat de administrația instituției penitenciare respective, nu corespunde standardelor internaționale ce ar exclude un tratament inuman și/sau degradant al deținutului.

Pentru a cădea sub incidența art. 3 CEDO, maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate, evaluarea căruia este, prin natura lucrurilor, relativă, și care depinde de toate circumstanțele cauzei, precum durata maltratării, urmările sale fizice și psihice și, în unele cazuri, vârsta, starea de sănătate a deținutului.

Astfel, evaluarea condițiilor de detenție se face nu doar în baza criteriilor principale, cum sunt suprafața locuibilă cei revine fiecărui deținut și condițiile sanitare, dar și celelalte condițiilor care au influență asupra detenție, cum ar fi nivelul de funcționare a sistemului de aerisire a celulei, sistemul de canalizare, cantitatea și calitatea hranei, accesul și calitatea asistenței medicale, accesul permanent la apă potabilă, inclusiv pentru igiena personală, existența lingeriei de pat, care în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău nu ating pragul minim de suficiență.

Sub aspectul respectării standardelor minime ce vizează spațiul locuibil în care a fost deținut condamnatul *Raiu Ahmed* în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Completul de judecată analizând raportul instituțiilor

penitenciare, sub aspectul suprafeței m^2 ce revine unui condamnat indicată de instituția penitenciară, se confirmă nerespectarea standardului minim referitor la suprafața locuibilă ce-i revine condamnatului/ deținutului, care potrivit Codului de executare, nu poate fi mai mică de $4m^2$.

Suplimentar se notează și Raportul întocmit de membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii la data de 03 septembrie 2019 în rezultatul vizitei de monitorizare efectuată în Penitenciarul nr. 5 Cahul și cel întocmit în rezultatul vizitei în Penitenciarul nr. 13 Chișinău din 04 ianuarie 2018, în care au constatat condiții materiale de detenție necorespunzătoare standardelor naționale și internaționale de detenție.

De asemenea, Penitenciarul nr. 13 Chișinău este menționat în mai multe hotărârii a CtEDO în care a fost abordate cererile reclamanților depuse în baza art. 3 CEDO care vizau condițiile de detenție, fiind constatate multiple încălcări a art. 3 CEDO pentru detenție în condiții inumane și degradante în această instituție penitenciară.

La acest segment, se notează că deși Raportul Consiliul pentru prevenirea Torturii a fost realizat la 03 septembrie 2019 în privința Penitenciarului nr. 5 Cahul și cel din 04 ianuarie 2018 în privința Penitenciarului nr. 13 Chișinău, administrația instituțiilor penitenciare nu au prezentat instanței de judecată probe care să dovedească ameliorarea dificultăților descrise în Raportul Consiliului pentru prevenirea torturii al vizitei în Penitenciarul nr. 5 Cahul pe parcursul anilor 2019-2023 în care a fost deținut condamnatul *Raiu Ahmed.* Drept urmare, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia că dificultățile cu care s-a confruntat *Raiu Ahmed* pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, au depășit nivelul de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art. 3 al Convenției, fiind suficiente pentru a constata încălcările admise în instituțiile penitenciare respective.

Analizând argumentele expuse de Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău privitor la condițiile igienice și sanitare de detenție ale condamnatului *Raiu Ahmed*, Completul de judecată consideră că raportul prezentat în lipsa unor probe pertinente și concludente, urmează a fi apreciate critic, în condițiile în care Consiliului pentru Prevenirea Torturii indică la existența unor condițiilor materiale precare în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău.

Cu referire la starea sanitaro-igienică din Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în raport s-a făcut trimitere la prestarea serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil, referindu-se la general, însă instanța de recurs reține că schimbările privitor la starea de igienă a celulelor condamnaților nu este la nivel, fapt ce în atare situație prin aceste acțiuni se atinge drepturile deținuților la integritatea și sănătatea personală.

Referitor la posibilitățile condamnaților/ deținuților de a avea grijă de igiena personală, din raportul Penitenciarului nr. 5 Cahul rezultă că hainele și lenjeria de pat a condamnaților sunt spălate în spălătoria penitenciarului și uscate în locuri speciale amenajate, iar la sosirea în penitenciar persoana este asigurată cu obiecte de primă necesitate conform normelor stabilite. În acest sens, Completul de judecată remarcă caracterul general – abstract al raportului întocmit de Penitenciarul nr. 5 Cahul referitor la aceste condițiile de detenție a condamnatului *Raiu Ahmed*.

De asemenea, argumentele Penitenciarului nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău cu referire la starea sanitară a încăperilor de detenție, invocând ca fiind o obligație a deținuților de a respecta regulile sanitare-igienice, regulile de igienă individuală și colectivă în camera de detenție, precum și prestarea de munci neremunerate în acest sens, Completul de judecată le respinge ca neîntemeiate, în condițiile în care Statul prin intermediul administrației instituției penitenciare, are obligația pozitivă de a asigura fiecărui condamnat/deținut condiții de detenție decente care să nu provoace suferințe psihice și fizice și să nu lezeze demnitatea umană. Instanța de judecată nu pune la îndoială obligația condamnaților de a respecta regulile sanitare-igienice, cu toate aceasta îi revine administrației penitenciarului obligația de a asigura condiții de detenție decente.

În susținerea raționamentelor expuse, Curtea Europeană a nota că, la examinarea unor astfel de plângeri, sarcina probațiunii îi revine autorității în custodia căruia se află ori s-a aflat persoana, însă în asemenea situații, alegațiile despre relele tratamente contrare art. 3 al convenției, trebuie să se bazeze pe probe corespunzătoare. Pentru a aprecia aceste probe, Curtea Europeană aplică, de obicei, standardul probațiunii ”dincolo de orice dubiu rezonabil”(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 19 ianuarie 1978, cauza Boicenco c. Moldovei, 11 iulie 2006, cauza Breabin c. Moldovei, 07 aprilie 2009, cauza Gurgurov c. Moldovei, 16 iunie 2009). O astfel de probă derivă din coexistența unor concluzii suficient de

întemeiate, clare și concordante sau din prezumții de fapt similare care nu pot fi puse la îndoială (cauza Gorobeț c. Moldovei, 11 octombrie 2011).

Drept urmare, Completul de judecată constată că condițiile sanitare și igienice în care a fost deținut condamnatul *Raiu Ahmed* în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, indicate în plângerea sa, și susținute în ședința de judecată, nu corespund standardelor minime, prevăzute în acest sens de legislația națională și internațională, motiv din care situația de fapt invocată de condamnat își găsește pe deplin confirmarea. Pe asemenea raționamente, prima instanță întemeiat a ajuns la concluzia constatării încălcării prevederilor art. 3 din CEDO, referitor la condițiile de detenție în ***Penitenciarul nr. 5 Cahul*** în perioada 11.10.2021-09.01.2022, 24.01.2022- 22.05.2022, 21.07.2022-14.06.2023, și în ***Penitenciarul nr.13 Chișinău*** pentru perioada 05.10.2021-10.10.2021, 10.01.2022- 23.01.2022, 23.05.2022-20.07.2022, ceea ce constituie în total 618 zile.

Conform art. 473^4 alin. (4) CPP (în vigoare la data examinării cauzei în instanța de fond), în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 3 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ.

Prima instanță apreciind gravitatea încălcărilor, durata acestora, cât și efectul cumulativ al acestora asupra sănătății fizice și psihice a condamnatului *Raiu Ahmed*, prin aplicarea art. 473^4 alin.(4) CPP, întemeiat a ajuns la concluzia că ar fi rezonabil de a calcula *în calitate de condamnat* 2 zile reducere pentru 10 zile de detenție, în Penitenciarul nr. 5 Cahul și Penitenciarul nr. 13 Chișinău, fiind o recompensă echitabilă pentru condițiile precare de detenție suportate, astfel încât din termenul pedepsei stabilite condamnatului *Raiu Ahmed* prin sentința judecătorească, s-a redus cu 122 zile.

Argumentele recurentului precum că condamnatul în Penitenciarul nr. 5 Cahul i s-a acordat minimul cu condițiile pentru detenție, nu pot fi reținute ca întemeiate, or constatările expuse mai sus denotă contrariul.

La înaintarea recursului, nu s-a făcut referire la nici unul din temeiurile pentru recursul prevăzut de art. 444 alin.(1) CPP. Analizând încheierea judecătorească, din oficiu, instanța de recurs nu a constatat erori de drept comise de către judecătorul de instrucție la examinarea cauzei în prima instanță pentru a interveni în soluția adoptată.

Generalizând cele descrise în prezenta decizie, Completul de judecată respinge ca neîntemeiate argumentele Penitenciarului nr. 5 Cahul invocate în cererea de recurs depusă împotriva încheierii judecătorului de instrucție.

Pornind de la constatările notate, Completul de judecată conchide de a respinge recursul administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul, cu menținerea încheierii primei instanțe.

Călăuzindu-se de prevederile art. 447 – 449 alin.(1) pct.1) lit. a) CPP, Completul de judecată, -

D E C I D E :

Se respinge recursul administrației Penitenciarului nr. 5 Cahul.

Se menține încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 14 iunie 2023 în cauza la plângerea condamnatului Raiu Ahmed împotriva Instituțiilor Penitenciare din R. Moldova cu privire la condițiile de detenție.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței **Galina Vavrin**

Judecătorii **Ion Dănăilă**

Natalia Bondarenco